

Världens enda hållbara land

2006 utsåg Världsnaturfonden Kuba till världens enda hållbara land. Dessförinnan hade Kuba genomlevt den värsta krisen i landets historia. Efter revolutionen 1959 genomdrev det kommunisthatande USA i början av 1960-talet hårda ekonomiska sanktioner mot Kuba, varvid landet fann en allierad i Sovjetunionen. Under den närmast följande 30-årsperioden var Kuba helt och hållet beroende av Sovjet för import av allt ifrån spannmål och olja till jordbruksmaskiner. I gengäld köpte Sovjet kubanskt socker till förmånliga villkor för Kuba. Efter Sovjets kollaps 1991 stod Kuba utan någon mäktig allierad. För att påskynda Kubas fall, skruvade USA åt sanktionerna mot de hårt prövade kubanerna. Landets ledare, Fidel Castro, utlyste då ”den speciella perioden”, en uppmaning till kubanerna att bita ihop och genomlida en historisk prövning. Landets näst högste ledare, försvarsministern Raúl Castro hade 1987 fått kunskap om lyckade försök med intensivodling av grödor utan tillförsel av fossil energi. Metoden består i att odla grödor på ca. 30 meter långa upphöjda bäddar, s.k. ”organoponicos”. Ledningen beslöt att satsa på den nya metoden i syfte att föda städernas befolkningar. I storstäder såsom Havana omvandlades parkytor, soptippar, asfaltsplaner och övergivna tomter till produktiva odlingsmiljöer helt utan maskiner och fossil energi. Resultaten överträffade alla förväntningar. Från 1994 till 2005 steg den statsodlade produktionen av grönsaker mer än tusenfalt – från 4 till 4,2 miljoner ton. Vad har vi att lära av exemplet Kuba? När vårt Sovjetunionen, globaliseringen, om några år kommer att gå samma väg som Sovjet så kommer även Sverige att genomlida ”den speciella perioden”. Sedan 1990-talet är inte Sverige längre självförsörjande utan är helt beroende av import från andra länder. Vi måste ändra på detta. Vi behöver satsa på ett ekologiskt jordbruk präglad av mångfald och utan beroende av fossila bränslen samt radikalt minska behovet av transporter.

Håkan Nihlman

Ordförande Håbo Naturskyddsförening